

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—, Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—		20—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici. Na samo plemenata naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Počtnina plačana v gotovini.

Največja nevarnost.

Prva velika nevarnost se je uresničila — izgubili smo plebiscit na Koroškem. Sedaj pa se razgrinja pred nami nova in morda največja nevarnost, da nas udarijo v polnem obsegu tudi strahovite posledice poraza. Neodvnljivo se mora to zgoditi, če bo mimo nas šel kruti nauk koroške tragedije tako, kakor so šli vsi prejšnji. Žalibože je nad vse utemeljena bojazen, da se to ponovi, ker ostali smo si zvesti v svoji nediscipliniranosti in zaslepljenosti in nismo se oprijeli edine resilne bilke, ki je globok in neomajen patriotizem.

Po Koroškem porazu bi moralo biti naše prvo vprašanje, kaj storiti. Mi pa smo iskali takoj, kdo je kriv in našli so se celo ljudje, ki so dejali Beograd je vsemu kriv. Ta neiskrenost, ki ni nič drugega kot navadno trdovratno olepšavanje lastnega greha je kal vsem nadaljnjim porazom.

Vprašanje krivde gotovo ni brezpomembno, ker prav načeto preprečuje ponovitev napak. Pri nas se itak vse presoja s strankarskega stališča in veže s strankarskimi interesi zato je tudi bila mogoča gorostasnost, da se je koroški boj vodil deloma tudi za strankarsko slavo. V resnici naša nezrelost je popolna, kakor je naše strankarstvo vseobsežno.

Izgubili smo bitko in posledice se morajo pričeti razvijati. Kakršno je naše delo, take se pokažejo tudi posledice. Po bitki more panika

podesetoriti poraz, more ga pa tudi nova grupacija sil paralizirati.

Takozvani »dobrovoljci«, ki so se vrnili v dobrovoljce, mladiči, ki razgrajajo in razbijajo in si laste, dasi skoziinskozi nezreli, sodbo o najtežjih vprašanjih, so najboljši uvajalci panike. Enako ne morejo ustaviti nove grupacije sil generali, ki v katastrofi sami ne posežejo v boj. Ker ne bilo bi niti nemirov niti izgredov, da bi takoj posegli vmes voditelji in očitno idealno navdušenje mladine spravili v pravi tir.

Ko je bila zavest našega poraza najsilnejša, smo doživeli novo bolelno razočaranje. Razglasilo se je geslo slovenskega združenja z očitno ostjo proti jugoizhodu in pri gromkem odobravanju množice izjavilo svoj desintereselement na Albaniji. Kje pa naj dobimo rezervo za novo grupacijo sil, da ustavimo severno fronto, nam ti Hiperslovinci niso povedali.

In ko smo že v začetku pogajanj, čuti ljubljanski dnevniki potrebo, da izjavi svoje nezaupanje naši delegaciji. Da to ne odvrača posledic poraza, je jasno.

Dejali smo, da je za nas edina resilna bilka globok in neomajen patriotizem. Sedaj pravimo še jasneje, da samo oni, ki vse presoja z jugoslovenskega, a ne le z slovenskega stališča. Če nam koroška katastrofa da silo za tako rodoljubje, potem prenesemo tudi nesrečni plebiscit. Drugeče pa smo doživeli le uvod v dolgo vrsto porazov, katerih bomo v veliki meri sami krivi.

Na obtožbe odgovor.

Z gotove strani se je hotelo krivdo za koroško nesrečo odvaliti na Beograd. Nečemo raziskovati, v koliko je bilo to upravičeno, zdi pa se nam, da je umestno, da informiramo našo javnost, kako na te obdolžitve odgovarja beogradska časopisje.

Včeraj smo priobčili iz beogradske »Politike« članek »Robske duše«, danes podajamo v naslednjem članku, ki ga priobčuje beogradska »Epoha«. Članek se glasi: »Slepi za posledice politične vzgoje, ki so jo desetletja nudili si-

rokom narodnim slojem in ki je edino kriva neuspehu na Koroškem skušajo gotovi krogi iz Zagreba in Ljubljane prepričati sebe in nas, da krivda za ta neuspeh v nobenem oziru ne pade na nje. In ako niso krivi oni, kdo je drugi kriv, kakor naša država in oni, ki so jo ustvarili in ki jo danes dejanski nosijo na svojih ramah?

V stanju ogorčenega patriotiskega čustvovanja in boleznega, nepričakovane razočaranja nam skušajo oni sugerirati, kako je za neuspeh na Koroškem kriv strah

pred centralizmom, zamenjava kro-
ne v razmerju 1 : 4, »balkanske me-
tode«, slabe železnice in druge na-
pake naše uprave ...

Nikdar še nismo čuli, da je strah pred centralizmom v rodni državi odgnal del tega naroda pod centralizem tujega naroda. Ali bo Avstrija dala koroškim Slovincem državno pravno avtonomijo na federalistični podlagi?

Nikdar še nismo slišali, da bi se del kakega naroda odrekal svoji narodni zajednici zato, ker mu je spravila ob vrednost denar in se pridružil tuji narodni skupnosti, kjer velja denar še mnogo manj. Ali veljajo bivše avstrijske kroge več v Avstriji, kakor pri nas?

Mi še nikdar nismo čuli, da bi se bil del kakega naroda izneveril jedinstvu krvi zato, da bi se pod vladu tujega naroda lahko vozil na lepše tapaciranih železniških klopeh! In ali je ta razlika med našimi in njihovimi železnicami vredna tolikih žrtv in toliko sramote?

Nikoli še nismo čuli, da bi bil del kakega naroda izstopil iz svoje narodne rodbine, v kateri je eden izmed članov te obitelji dobil batine od drugega, in jo zamenjal z rodbino naroda, ki je odsekal milijon glav s teles njegovih rodni bratov, da ne omenjamo drugih grozot, radi katerih je ta narod še sedaj izključen iz družbe narodov! In ali se že danes ne javlja v svet, pa tudi nam, iz Zagreba in Ljubljane, kako plemeniti sinovi kulturne, ne balkanske Avstrije, ne samo delijo batine, marveč odvzemajo tudi življenje in imetje zavednim sinovom Jugoslavije po Koroškem?

Ali odtehta ta cena dobljenega ono, kar je bilo izdano in izgubljeno?

To imamo pravico vprašati mi »Balkanci«, ki smo zastrli s kopreno pozabljivosti zažgane srbske trgovine, demolirane srbske domove, razklane srbske glave leta 1914 v »evropski« Avstriji in od »evropskih« klerikalnih, Frankovskih in Radičevskih druhal. Imamo pravico, da stavimo to vprašanje mi, ki bi za malo ceno in sramoto lahko življali blagodat miru, ako bi se hoteli radi resnične ali izmišljene krivde izneveriti narodnemu idealu.

Morda je prav to oni veliki vzrok nesporazuma med nami »Bal-

kanci« in onimi klerikalno frankovskimi »Evropejci«, ki se drznejo tudi za svoje grehe metati krivdo na nas.

Nismo mi oni, ki so narod slovenski organizovali na konfesionalnem načelu in ga naučili, da mu je katoliški Nemec bližji, kakor pravoslavni Srb. Nismo mi 20 let nosili ščite velikoavstrijske politike krščanskih socialcev, marveč smo bili njene žrtve skupno z vsemi narodno mislečimi Slovenci in Hrvati. Nismo mi in tudi ne narodno čuteči Slovenci in Hrvati klicali koroškim Slovincem »Srbe na vrbe« niti nismo dneve srbskih nesreč spreminjali v dneve rodbinske slave in pijanih orgij. Nismo mi, niti narodno misleči Slovenci in Hrvati blatili koroškim Slovincem naše države in njenih uredb od dneva osvoboditve pa do dneva današnje kampanje.

Evo, zakaj so se koroški Slovinci v enem svojem delu odločili za

Avstrijo, zato ker so bili že zdavnaj po političnih koncepcijah svojih klerikalnih voditeljev pripravljeni za njo.

Niso se oni odločili za njo nič zaradi kron, niti zaradi železnice, niti iz ljubezni, niti zaradi blagrov avstrijskega centralizma. Ni naroda na svetu, ne izvzemši niti arnavtskega, ki bi ga taki motivi odveli v sovražni tabor. Mi damo mnogo več na moralo malega in poštenega slovenskega človeka na Koroškem, kakor njegovi politični voditelji in vzgojitelji. Mnogo lahko prenesemo in oprostimo na račun prošlosti, zgodovinskega razvoja, stoletne politične razcepljenosti in raznih kulturnih vplivov, ne moremo in ne smemo pa oprostiti, ako kdo brani nezakrivilno izdajstvo politično zapeljane dela našega naroda z zavedno in direktno izdajo interesov in same narodne časti. In zato jo najodločneje obsojamo.

Obtožbe ministra Jovanovića.

— Beograd, 20. oktobra.

Naš bivši delegat v plebiscitni komisiji Jovanović je dospel sem ter poročal o svojem delovanju v komisiji, kakor tudi o vzrokih svojega odstopa. Poročal je vladni zlasti o zlorabi nekaterih slovenskih oblasti na Koroškem pred plebiscitom in času, predno je zapustil svoje mesto. Znano je, da je Koroška, kar se tiče življenja, pasivna pokrajina. Na zahtevo pokrajinske vlade v Ljubljani je vlada vsled tega dovolila, da se cona A prehranjuje preko odseka za prehrano v Ljubljani. Bivši delegat Jovanović pa ugotavlja, da se je to zgodilo s posredovanjem Gospodarske zadruge v Velikovicu in preko prehranjevalne komisije v Borovljah. Konstatira pa, da se je uvedel z vednostjo in po naročilu prehranjevalnega odseka v Ljubljani najhujši protekcionizem in da se je s pomočjo nekaterih nastavljenec v plebiscitni komisiji naše ljudstvo v cono A na naravnost nečuten način oropalo njemu namenjene hrane, da se je mogla izvoziti v cono B. Na ta način je bilo naše

siromašno ljudstvo v cono A prikrajšano za živila, da so se mogli Nemci v cono B z našimi živili prehranjevati. Zahteval je, da se zadeva preišče. Na temelj tega poročila našega bivšega delegata se je včeraj vršila v Beogradu ministrska enketa, ki je končno sklenila, da se pošlje v Ljubljano posebna preiskovalna komisija, ki naj doloži, kako je bilo kaj takega mogoče, in izsledi krivce.

To so bili Slovenci? Tako se bo moral z nami vred vprašati vsak, ki čita zgorajšnje brzojavko. Ne-pojmljivo, neodpušljivo! Na dan z imeni teh škodljivcev našega naroda, ki ne zaslužijo drugega, kakor da jim narod pritisne žgoči pečat izdajstva na čelo, da lahko vsak plju-ne v obraz tem pijavkam na našem narodnem telesu! Koliko smo se širokoustili s svojim domoljubjem, kako smo bili ponosni, da v narodnih zadevah nismo poznali dobičkarstva in koristoljublja. A evo, kaj se nam sedaj očita! In najbrže upravičeno! Poznamo gospoda Jovanovića in vemo, da ne izreka obdolžitve, ako nima v rokah nepobitnih dokazov. Za to pozdravljamo odredeno preiskavo, ki bo donesla luč v

Fran Govekar:

Soitanje.

(Dalje.)

Vražji jezdec, ki je bil v francoski armadi slaven zaradi svojih nezasišanih bravuroznih atak na bojiščih, je sicer urno uspel tudi z atako na Nežikino srce. Že njegov prvi poset, pa se je zaključil z obojestranskim porazom, tako da je ostalo nerazrešeno vprašanje, na kateri strani bo vztrajnost večja in bo rezerva močnejša. Murat si je na tihem priznaval, da je bil prvič v življenju premagan in se je zaklinjal, da zato že njegova moška čast zahteva revanšo. ki mu mora prinesiti zmago. Kolosalna ženska! Angel in vrag, Madona in Venera, pa temperament in vztrajnost, nežnost, sladkost, nizkotnost in bolelna nenasišnost, kakor bi se zedinile v njeni ljubezni vse očarljive tipične vrline Francozinje, Italijanke in Španke. »Zares, ni je ljubice nad Slovenko!« si je dopovedoval general in bil srečen, kakor bi bil našel senzacijo brez primere.

Zvabil je seboj generala Bernadotta, podpolkovnika Picarda, tovarnarja Desselbrunnerja, dr. Wagnerja in dr. Repiča.

Poslednji je bil v silni zadregi. Prestopiti zopet prag Verderberične hiše mu je bilo muka. Brez slovesa in brez utemeljitve je izostal. Brezobzirno in nevhvaležno je ravnal. Toda zavedal se je, da je mogoče razmerje s tako žensko le hipoma prelomiti, nikakor pa ne polagoma razvozlati. Kakor muha, zapletena v pajčevino, bi bil čim bolj bi se skušal izviti.

tem huje bi se ovijal in pogrezal v pogubo. In ona je nedvomno užaljena. Ljubosumnost kar srši iz nje. Niti profesorju Pelzlu je ne more prikriti. Morda ga zasleduje, voluni za njegovimi korki in morda ve celo, da zahaja zadnje dni h Kalanki. Užaljena zaljubljenost tako strastne ženske postane moškemu lahko še prebitno opasna!

Toda iti mora tja: odkloniti Muratovo prijazno povabilo ni možno, a bi ga niti ne maral odkloniti. Prav na takemle neprisiljenem sestanku bo najprilicnejše izpregovoriti z generalom, kako bi privlekl tistega kmetijskega fantička z Ubeliskega v Ljubljano. Ko bo fantek tukaj, se Marijanica ne bo mogla več upirati: s Pelzdom jo pregovorita, da se preseli k njemu pod varstvom »angelčka variha« in potem ... potem? — No, kar prinese Usoda! Morda bo trajala francoska okupacija nekaj let ... morda ostanejo okupirane dežele na vse večne čase francoske ... kdo ve, kdaj in ali se sploh še kdaj povrne Marijaničin mož ... Nemirni, negotovi so današnji časi in v tujini se lahko Kalanu pripeti kaj človeškega ... In potem ... potem? — No potem se reši vprašanje samo, ugodneje, kakor si misli: Marijanica postane zopet svobodna ... nobenega zadržka ne bo več ... nobenega dvoma ne bo mogla gojiti o njegovi resnično, globoki ljubezni. A če bo zahtevala vendarle, da ji prinese poprej še poslednjo žrtev: svobodo? Če bo v svoji slovenski poštenosti priproste, a značajne žene zahtevala, da se z njo poprej poroči? — Hm, dr. Repič se je popraskal pri tej misli za usomem. Zamahnil z roko in si dejal: »Meni je prav, karkoli zahteva usoda!«

In šel je. Na hodniku v prvem nadstropju pa je srečal Verderberico. Pravkar je stopila iz svoje spalnice nasproti posebnim gostilniški sobi. Bila je krasna, vendar je zagomazal po Repiču čut, napol sram, napol stud. In posilil se je, da jo je mogel pozdraviti vsaj navidezno prijazno.

O, hudi ste name ... ampak verujte mi: dela imam preko glave, da nisem niti trenutek svoboden!« je lagal. »Le službeno prihajam celo nocoj: zagovarjam namreč tistega nesrečnega šaserja. Govoriti moram z gospodom generalom.«

»In name ste že popolnoma pozabili?«

»Kako bi mogel! Gospa ... Nežika, pri-segam vam: nisem kriv, da sem vas tako grdo zanemaril! Sicer pa slišim, da se tudi kar nič ne dolgočasi, vsak večer imate odlične goste ...«

»Kako li utegnate poslušati take malenkosti, ko imate toliko dela?« se je porogala in našobila svoja usteca.

»Privil mi je gospod profesor Pelzel.«

»Meni so pravili gostje, da vas je o vsaki uri videti v Gradišču.« Zlobno se mu je nasmešnila in ga ostro pogledala v oči.

»Lažejo! Kaj bi neki v Gradišču?« je lagal Repič in v bojazni, ki ji ni vedel razloga, povsili oči.

»No, no, advokat, ki poseča klijentko, je celo za današnje nenormalne čase nekaj novega!«

»Oh, kakšna vas je ta Ljubljana! Slučajno sem vpričo profesorja Pelzla izpregovoril z gospo Kalanovo par službenih stavek zaradi tistega šaserja, ki jo je napadel ...«

»Kar govorite! Kadar in kolikorkrat hočete! Tudi brez profesorjeve asistencije! Kaj meni mar! In kakšne pravice imam, prepovedovati vam, da govorite s kom! Samo nikar se ne izgovarjajte na delo, ki ga ni!«

Iz gostilniške sobe je prišla Metka s praznimi steklenicami in mati se ji je, kakor bi se mudilo, takoj pridružila ter stekla z njo po stopnicah navzdol.

Dr. Repič je stopil v posebno sobo. Veselo so ga pozdravili.

General Murat ga je povabil na svojo levico.

Bili so že povečerjali in na mizi so stali trebušasti bokali s cekinasto zlatim vinom štajerskega jurezalema ter posode s sadijem, orehi, lešniki in piškoti.

Niso se dali motiti v svoji debati, ki se je bila razvnela malo poprej.

»Človek ima le enega tirana: nevednost, gospod doktor!« je nadaljeval general Bernadotte. »Proti temu tiranu je po našem prepričanju dovoljeno vsako, tudi najostrejšo orodje. Ta tiran je namreč narodni cesarje, kralje, papeža in druge lažne avtoritete, ki so izvir vse nesreče med svetovnim človeštvom. Svobodna misel, svobodna veda bodi edini priznani vladar in le njemu se klanjaj človeštvo!«

»In svoj vest!« je dostavil dr. Wagner.

»To je isto!« je dejal mirno Bernadotte.

»Vest je prirojena veda: vedeti, kaj je pravo in krivo, daje duši vest. Sicer pa je besedama »vest« in »veda« isti koren, kor pač pomenja isto.«

to sramotno afero, in pravimo: Ako se izkaže Jovanovičeve obtožbe za istinite in utemeljene, v kar nimajo ne dvomimo, potem brez pardona s

krivci in zločinci pred sodišče, ne pred sodišče, marveč na prvi drog poulične svetilke!

Politične vesti.

== Beogradske občinske volitve in stranke. Beograd, 20. oktobra. Kako se zatirje v poučenih krogih, so izvolili demokrati in radikali po tri delegate, da se dogovore glede skupnega nastopa pri volitvah za beogradske občine.

== Kandidatura poslanca Bianchinija. Beograd, 20. oktobra. Centralni odbor demokratske stranke je imel večeraj sejo, na kateri je razpravljal o finančnem stanju stranke z ozirom na bližajoče se volitve. Izvoljen je bil štiričlanski odbor, ki naj uredi to vprašanje. Razpravljalo se je tudi o kandidaturi poslanca Bianchinija, kateremu so mostarski demokrati poslali poziv, da naj bo on nosilec liste. Svojčas je na to ponudbo Bianchini odgovoril, da ne more dati obljube na svojo roko, marveč je to stvar vrhovnega strankinega foruma. Centralni odbor se še ni odločil, dokler se ne zaslisijo poslanci iz Hercegovine.

== Iz demokratske zajednice je izstopil narodni predstavnik dr. Živko Bertić. Svoj izstop utemeljuje s tem, da je bil vedno odločen protivnik centralističnega gesla, ki ga je demokratska zajednica vzela kot glavno obilježje svoje politike.

== Shodi Milana Pribičevića. Zagreb, 20. oktobra. Včeraj zvečer se je vrnil v Zagreb Milan Pribičević, ki je bil prireditelj zadnjih dni v Slavoniji in nazadnje v Zavrđu 10 skupščin, na katerih je razvijal pred došlim seljaškim ljudstvom program demokratske stranke s posebnim ozirom na agrarno vprašanje. Kamor je prišel, so ga seljaki odpuščali sprejeli in nikjer ni bilo glasu za drugo stranko, kakor za demokratsko.

== Volilno gibanje v virovitiškem okrugu. Osijek, 21. oktobra. Dne 31. t. m. se bo vršila županjska konferenca demokratske stranke, ki bo postavila kandidato listo demokratske stranke za virovitiško županijo. Zajedničarji imajo 21. t. m. na obletnico prevrata za virovitiško županijo svoje zborovanje. Dne 31. oktobra se vrši tudi shod radikalcev. Na konferenci, ki so jo imeli v Osijeku socialni demokrati, so sklenili, da postavijo za volitve v konstituanto svojo listo ter bo nosilec liste sodrug Kotor iz Zagreba.

== Kandidat dr. Laganja. Zagreb, 21. oktobra. »Hrvatska Obrana« poroča, da bo ban dr. Laganja kandidiral v Hercegovini kot nosilec liste težaške stranke.

== Medakovičeva skupina vstopi v radikalno stranko. Dr. Medaković je v »Samoupravici« javil Pasieću pristop svoje skupine v radikalno stranko.

== Vprašanje naše ustave. Zagreb, 20. oktobra. »Jutarnji List« javlja iz Beograda: Vprašanje načrta ustave se nahaja v zadnji fazi. Na zadnjih dveh sejah se je vlada bavila s končno redakcijo načrta ustave, ki bo služil za podlago ustavotvorni skupščini. Na včerajšnji seji so enoglasno sprejeli sklep, ki se je pozneje predložil ministrskemu svetu, kateremu je predsedoval sam regent. Po tem načrtu bo naša država nasledstvena parlamentarna monarhija z dinastijo Karagiorgjevičev. Zastava in grb ostaneta, kakor doslej. Država je edinstvena, z enim parlamentom in enim zakonodajstvom, s široko lokalno avtonomijo brez legislative. Večina članov vlade je za dvodolno sestavo parlamenta in senata. Samo en član vlade je bil proti temu načrtu. Glede na velikost samoupravnih enot, se člani vlade še niso sporazumeli, zato bo to vprašanje rešila konstituanta.

== Rovarjenje Radicevcev. Današnja »Riječ« piše v članku, v katerem govori o »rovarjenju tujih agentov proti volitvam«, da so Radicevi pristali sedaj v zvezi z Madžarsko, kakor so imeli poprej stike z Italijo. Nekateri njihovi glavni kolovodje so pobegnili, ker so jim prišli na sled. Njihovo delovanje je naperjeno na to, da se onemogočijo volitve v konstituanto. — d

== Srbi iz Baranje. Dne 19. t. m. je prišla v Beograd deputacija Srbov iz onega dela Baranje, ki ima pripadati Madžarski. Zahtevali so, da se dovoli Srbom iz Baranje, da se naselijo pri nas v Jugoslaviji, ker ne morejo biti madžarski podaniki. Minister za agrarno reformo in šef kabineta ministrstva za pravosodje sta jim obljubila to v tej zadevi na roke. — d

== Tiskovni urad v Beogradu. Beograd, 21. oktobra. Pri predsedništvu vlade se je sklenilo da se tiskovni urad prenese v resort ministrskega predsedstva, kakor je to običajno pri vseh drugih vladah, zlasti tudi na Francoskem in Angleškem.

== Subverzivno delovanje pristašev bivšega kralja Nikite Črnogorskega. Volitve v konstituanto se bližajo. Zato so začeli tudi pristaši bivšega Črnogorskega kralja Nikite zopet spletkariti po naši državi. No, pri nas, upajmo, da ne bodo našli nikjer ugodnih tal za svoje nakane, drugače pa bo morda bolj na jugu naše države, kjer bo moral igrati tudi italijanski denar svojo propagandistično vlogo. Vendar pa je treba, da opozorimo svojo vlado na nekatera dejstva, ki so nam prišla na znanje. Tako je napisal neki inženir Pavle Popović baje v francoskem jeziku kratko razpravo o postanku srbijsko - Črnogorskega vprašanja, ki jo razpošilja sedaj nekdašnja tajna agencija v Curihu v srbskem prevodu, tiskanem v »Črnogorski državni tiskarni« v Rimu po celi naši državi. Mnogo več propagandističnih spisov je že našlo svojo pot v našo državo deloma preko tiska, deloma po drugi poti. Če se hoče

jo državne oblasti prepričati, ali je ta brošura sploh mogoča v naši državi, naj odpre samo stran 34 in prebere 11. vrsto od zgoraj, da bo vedela kakih izrazov se poslužuje pisec o naši narodni dinastiji. Protivi se nam zapisati ta stavek, ker samo izbruh zbeslosti, to pa bodi povedano vsem propagatorjem tega kalibra, da je psovane in sumničenju najuspešnejše sredstvo, da sami ubijejo svojo propagando.

== Tržaški nacionalisti Giolittiju. Preteklo sredo je »Tržaška skupina nacionalistov« imela svoj izredni občni zbor, ki je sklenil poslati ministrskemu predsedniku Giolittiju naslednjo brzojavko: »Vseled vesti, da pri novih pogajanjih za rešitev jadranskega vprašanja italijanska politika namerna popuščati, pošilja izredni občni zbor »Tržaške skupine nacionalistov«, popolnoma nverjen, da bi taka politika imela za našo stvar nepregledno škodo. Vaši ekscelenci odločen protest, da se ne sme dovoliti nadaljnje oslabljenosti naše zmage. Vaši ekscelenci izražamo neomejeno voljo, za vsako ceno braniti italijanske zahteve na Jadranu, ki so edina pot, da se zagotovi bodočnost države.« — d

== Za Dalmacijo Italijani prireajo neprestano burne manifestacije po Italiji, ker se bližajo pogajanja, da bi se italijansko ljudstvo vedno bolj ogrelo za dalmatinsko vprašanje in bi se vlada mogla sklicevati na javno mnenje in nasloniti na te manifestacije svoje zahteve. V Augusteju je razkazoval Luigi Federzoni kinematografske slike, predstavljajoče vse važnejše kraje v Dalmaciji. Spremljal je razkazovanje z navdušenimi besedami za »neodrešeno« Dalmacijo. Občinstvo je napolnilo obsežno gledališče do zadnjega kotička in navdušeno aplavdiralo. Federzoni je zaključil, da bi bila opustitev Dalmacije usodopolna.

== Pomen in vpliv časopisja. Na glavni skupščini švicarskega novinarskega društva v Solothurnu so zborovalci konstatirali, da je za vedno minul čas preziranja časopisov in novinarskega dela. Brez časopisja ne more biti nobene demokracije. Časopisje prekriza sicer marsikateri politični račun, toda tudi vladajoči krogi so izpovedali, da so tesni stiki vlade s časopisjem edinele v korist splošnosti.

== Madžarska politika. Madžarski ministrski predsednik grof Teleky je v svojem govoru v Szegeudu izjavil, da Madžari niso nikdar vodili maščevalne politike, ampak da bodo tudi v bodoče spravljivi. Kar se tiče gospodarske politike, je tu kapital dobrodošel, ako ne škoduje državi neodvisnosti. Madžarska skuša skleniti z vsemi državami gospodarske pogodbe, tudi z Avstrijo, s katero pa noče imeti nobene politične zveze. Vprašanje, kdo naj bo madžarski kralj, ni aktualno, čeprav je Madžarska monarhija, ki bo imela svojega kralja. Madžarski kralj mora biti samo kralj Madžarov.

== Zapadna politika in vzhodna Evropa. Pariški dopisnik londonskega »Daily Chronicle« je imel razgovor s francoskim ministrskim predsednikom Leyguesom, ki je poudarjal potrebo ohranitve svetovnega miru in skupne francosko - angleške politike v vprašanjih vzhodne Evrope. Obe državi imata v teh vprašanjih enake težave, katerih odstranitev je v interesu obeh držav. Napram Poljski hoče nadaljevati stališče Milleranda, ki je opominjal Poljake k zmernosti in popustljivosti.

== Belgijski delegat na skupščini Zveze narodov. Iz Bruslja se poroča, da je socialistična parlamentarna skupina sklenila, naj zastopa Belgijo na glavni skupščini Zveze narodov v Ženevi pacifistični senator La Fontaine, ki je prejel zadnji Nobelovo nagrado za mir. Ta sklep je naperjen proti vladi, ki je določila, da bo zastopal Belgijo v imenu socialistov minister Destree.

== Protiboljševski ruski list. Na Dunaju je začela izhajati »Novo Rosija« v ruskem in nemškem jeziku. Uredništvo vodi P. P. Elifimov. Prva številka vsebuje razne proklamacije generala Wrangela. Med drugim priobčuje tudi nekaj podatkov o maksimalnih cenah živeža v južni Rusiji, ki je zasedena po Wrangelovih četah. Punt špeha stane 2500 rubljev, 10 jajc 1400, funt svinjine 1300, škafitica vžgalic 150 in ena hruška 50 rubljev. Wrangelovo vojaštvo plačuje za rekvirirano živilo: za vola 300.000 rubljev, za prešča 175.000 in za jagnje 50.000 rubljev.

== Proslava triletnice ruske sovjetske republike. Moskvska »Izvestja« poročajo, da je moskovska sovjetska vlada sklenila izdati ob priliki triletnice obstoja sovjetske vlade v Moskvi veliko spominsko knjigo, ki bo vsebovala zgodovino in življenje Moskve v zadnjih treh letih. Vlada je dala za redakcijo in publikacijo te knjige 100 milijonov rubljev. Redakcijo sta prevzela Kamenev in Mihajlovski.

== Združene Kolumbove države. Iz Rima poročajo: Ob priliki obletnice odkritja Amerike je priredilo društvo za latinsko propagando veličasten sprevod na Monte Pincio, kjer so manifestanti položili krasen venec na Kolumbov spomenik. Govorilo je več govornikov, med njimi tudi argentinski konzul. Prebrala se je spomenica ameriškemu latinskomu prebivalstvu in se izrazila želja, naj postane obletnica odkritja Amerike narodni praznik vseh latinskih narodov. Ameriški Latinci morajo delovati na to, da se ustanovijo Združene Kolumbove države.

Telefonska in brzojavna poročila.

DEMARŠA ZA ODPOKLIC NAŠEGA VOJASTVA IZ KOROŠKE.

— Beograd, 20. oktobra. Včeraj ob 3. popoldne je prišel v naše znanje ministrstvo francoski poslanik Louis vicomte de Fauteney ter je imel pol ure trajajoč razgovor s našim zunanjim ministrom dr. Trumbičem. Ob tej priliki je francoski poslanik izročil našemu zunanjemu ministru noto, v kateri zahtevajo zavazetje od naše vlade, da takoj odpokliče naše čete iz Koroške. O tej demarši se je razpravljalo pozneje v ministrskem svetu.

— Beograd, 20. oktobra. Predstavnik Francoske in Angleške sta obvestila našo vlado o odloku vrhovnega sveta, da mora naša vojska evakuirati Koroško. Ministrski predsednik dr. Vesnić je nato odgovoril, da je naši vojski dano povelje za evakuacijo in da je vkorakala na Koroško samo zato, da štiti naše ljudstvo in naše urade ter skrbi za red tako dolgo da prevzame plebiscitna komisija upravo teh krajev in da dobi naša vlada garancije za naše sonarodnike na Koroškem. Potem se bodo naše čete od tam umaknile.

KOROŠKA DEPUTACIJA PRI REGENTU. — Beograd, 20. oktobra. Danes dopoldne je regent sprejel v avdienci koroško deputacijo pod vodstvom ljubljanskega vseučilišnega profesorja dr. Rada Kušaja.

VPRAŠANJE USTAVE.

— Beograd, 20. oktobra. Včeraj se je vršil na dvoru pod predsedstvom regenta ministrski svet, ki je trajal od pol 11. dop. do 14. pop. Ministrski svet se je bavil z vprašanjem ustave, za katero je bil ministrskemu svetu predložen izdelan načrt. Predstavnik strank so se po kratkem razmotrivanju uvodnih členov zjednili za edinstveno državo in edinstveno parlamentarno monarhijo z dinastijo Karagiorgjevičev. Daljša debata se je razvila o raznih podrobnostih ustave. V edinstveni državi bodo nosilec državne avtoritete en parlament in ena vlada, pokrajinske in oblasti pa naj ustanove po potrebah ekonomskega in prometnega značaja ter naj obstojajo kot samostojni administrativni deli. Država poveri samoupravnim delom izvrševanje upravnih poslov ter imajo ti deli tudi svoja lastna zastopstva. Predstavnik strank so se zjednili na to, da naj obsega ustava samo principe prava in zakonodaje in da naj skupščina sama ugotovi delokrog posameznih samoupravnih teles. Tudi naj ustava že takoj sedaj določi meje posameznih samoupravnih ednic. Na te sklepe so pristali tudi člani kabineta zlasti dr. Drinković in dr. Korošec ter so s tem desavirali pisanje njih strankarske štampe o federalizaciji naše države. Ministru za konstitucijo dr. Lazi Markoviču se je poverila dolžnost, da izdela načrt, ki bo kot vladni predlog predložen ustavotvorni skupščini.

— Beograd, 20. oktobra. Pri razpravi o ustavi so izjavili vsi člani demokratske stranke, da naj se poleg parlamenta ustanovi tudi senat, ki naj bi obstojal deloma iz izvoljenih članov, ki jih pošljejo pokrajinski zbori, deloma pa iz izvoljenih članov, ki jih pošljejo posamezne stranke in strokovne in stanovske organizacije. Za te volitve naj bi veljala večja kvalifikacija in večja starost. Demokrati so naglašali, da naj bo pri nas strokovni parlament, ki naj se bavi posebno z ekonomskimi in socialnimi vprašanji ter naj daje tudi narodni skupščini iniciative.

REPARACIJSKA KOMISIJA IN NAŠA DRŽAVA.

— Zagreb, 20. oktobra. »Riječ« javlja iz Beograda: Tukajšnji politiki trdijo, da vlada ne bo vzela na znanje odloka reparacijske komisije, ki zahteva, da povrne naša država del zaplenjenega železniškega materiala in polovico monitorjev. Istotako je vlada tudi odbila ponudbo, naj sprejme na račun odškodnine Srbiji kot del odškodnine nekaj vojnega materiala naših zavaznikov, ki se nahaja v Solunu in na Francoskem.

TEŽKE NOTRANJE RAZMERE V ITALIJI.

— Rim, 19. oktobra. »Il Piccolo Giornale d'Italia« poroča iz merodajnih političnih krogov, da hoče vlada storiti prav energične korake proti bojem političnih strank, ki postajajo vedno hušji in ogrožajo notranji položaj. Oficijozna Agenzia Volta pravi, da vlada sicer noče omejiti politične svobode ali celo zatreti jo, hoče pa preprečiti krvave spopade in prijeti državi nevarne elemente. Znani anarhist Errico Malatesta je bil v Bologni aretiran. To smatrajo že za resen korak vlade, kateremu bodo sledili še drugi. Politični krogi izjavljajo, da samo notranja konsolidacija države more dobiti zaupanja in kredita pri zunanjem svetu. V Italiji pa je notranji položaj silno težak, nemiri in napadi so na dnevnem redu. Boljševiki in anarhisti delajo z vso silo na prevrat. Vlada hoče pomočjo iz zbornice kraljevskih stražnikov na številko 40.000 mož.

— Lecce, 19. oktobra. V Ostuni so napadli anarhisti karabinjerje in policijskega komisarja. Ranjenih je več karabinjerjev, komisar je ubit.

PRED VOJAŠKO DIKTATURO V ITALIJI.

— Beograd, 20. oktobra. Potniki, ki prihajajo iz Italije, pripovedujejo, da je položaj Italiji tak, da je pričakovati vojaške diktature. Agrarni pokret je povzročil, da je veliko število kraljevih posestev popolnoma oropanih.

SPLETKE PROTI GIOLITTIJU.

— d Berolin, 20. oktobra. Kakor poročajo listi, se je združilo več poslancev z Nittijem na čelu, da izsilijo demisijo Giolittijevega kabineta. Po drugih vesteh se namerava Orlando poslati oblasti.

ITALIJANSKI ŽURNALISTI V TRSTU.

— Trst, 19. oktobra. Včeraj je prišla sem skupina italijanskih žurnalistov, ki hoče prepotovati podraščene dežele. Zastopani so vsi večji in veljavnejši listi. Na banketu v hotelu »Savio« je govoril občinski komisar conte Noris, da je anelzerno vesel poset žurnalistov, ki so baš te dni prihitali v italijanski Trst, katerega osvoboditev ni bila samo za Italijo velika politična in vojaška zmaga, temuč je to veličanska pridobitev za splošno narodno prosperiranje. Trst je ves srečen in hoče to pokazati še na dan formalne politične aneksije k Italiji. Civilni komisar Mosconi je priporočal študiranje problemov za obnovo vseh treh Benečij. — Baš sedaj so prišli glavni žurnalisti v Trst, ko se prične pogajanja za rešitev jadranskega vprašanja. Ni dvoma, da bo to toplo odmevalo v italijanskih časopisih. Sprejeli in pogostili so jih najslajnejše, sedaj pričakujejo velikega dela v listih za nepopustljivost v jadranskem vprašanju. Tako so Italijani vsestransko razpletli agitacijo za londonski pakt in Reko in prikačujejo uspehov.

SPOMENICA BOLGARSKIH NOVINARJEV.

— d Beograd, 19. oktobra. Bolgarski listi prinašajo te dni poziv organizacije bolgarskih novinarjev, ki je naslovljen na vse, zlasti pa na sosednje države. V pozivu prosijo bolgarski novinarji, naj se 600 Bolgarov, ki jih zahtevajo Srbija, Grška in Rumunija, radi obbožbe vojnih zločinov, pusti v domači državi, kjer bodo sojeni, kakor je bilo to dovoljeno tudi Nemčiji. Posebno je zanimiv oni del tega poziva, ki se obrača na nas, predvsem na sosedo Srbije, ki so predložili najobstirnejši imenik krivcev. Bolgarski tisk opozarja na to, da je leta 1914. vstal ves srbski narod proti zahtevi avstro-ogrsko monarhije, naj namreč avstro-ogrsko sodišča sodijo krivce napada prestolonaslednika Ferdinanda, ter da je ves srbski narod ogorčeno odbil to zahtevo. Čustva, ki so se tedaj pojavila v duši srbskega naroda, so bila sprejeta z odobravanjem vsega sveta.

VOLITVE V AVSTRIJI.

— Dunaj, 20. oktobra. Novi narodni svet bo sestavljen približno takole: 82 krščanskih socialcev, 66 socialnih demokratov, 20 Velenemcev, 6 poslancev kmetijske stranke in Ottokar Czernin.

— Dunaj, 20. oktobra. Dr. Bauer je včeraj na socialno - demokratskem zborovanju izjavil, da socialni demokrati ne bodo stopili več v koalicio s krščanskimi socialisti.

OGROMNI STROŠKI ZA REPARACIJSKO KOMISIJO.

— Dunaj, 20. oktobra. »Der Abend« očita reparacijski komisiji veličanske izdatke, ki jih provzročajo avstrijski državni. Predsednik vsakega državnega oddelka te komisije prejema letno 100.000 K v zlatu, kar je toliko kakor 6 milijonov avstrijskih kron na leto. Vsakemu predstojniku je dodeljen namestnik in tajnik, ki dobita po 50.000 in 40.000 zlatih kron na leto. Številne strojeviske dobivajo mesečno povprečno vsaka po 25.000 K plače, tako da ima ena strojeviska dohodkov 300.000 kron letno.

REPUBLIKA VZHODNA TIROLSKA.

— Dunaj, 21. oktobra. Iz Inomosta poročajo, da so se zbrali zastopniki poljedelcev, obrtnikov in delavcev ter v imenu prebivalcev vzhodne Tirolske proglasili republiko Vzhodno Tirolsko, kateri so dali ime »Deutscher Gau Ost-Tirol. Ta tirolska republika se je že priklonila Nemčiji. Izdali so tudi že svoje poštne znamke, katere pa je splošno ravnanstvo v Inomostu kot neveljavne odklonilo. Zatrjuje se, da bo Vahodno tirolska republika kmalu zopet izginila.

ODDAJA PREMOŽENJA NA MADŽARSKEM.

— d Budimpešta, 20. oktobra. Finančni minister je izjavil poročevalcu lista »Peesti Naplo«, da je sicer nameravana enkratna oddaja premoženja, vendar pa se še ne more vedeti, kdaj se bo izvršila. Naposled je povedal, da namerava ustanoviti zavod za izdajo bankovcev že v najkrajšem času; denar pa se ne bo žigosal.

BODOČI GRŠKI KRALJ — BELGIJSKI PRINC?

— d Pariz, 20. oktobra. Kralj Konstantin je poslal listu »Petit Parisien« nastopno brzojavko: Sedaj ne bi sprejel regentstva. Moji nazori so isti, kakor oni mojega naroda. — »Excelsior« meni, da zaščitne države nameravajo poslati na prestol belgijskega princa Karla, drugega sina kralja Alberta, ako bi preminul kralj Aleksander.

VOJNA PROTI BOLJŠEVIKOM.

— d Moskva, 20. oktobra. Vlada pozivlja vse v letih 1886 do 1888 rojene k sestavi delovne armade.

KJERJENSKI O BOLJŠEVIKIH.

— d Praga, 19. oktobra. Kjerjen-ski, ki je došel te dni v Prago, se je izrazil poročevalcem časopisov, da boljševizma ni mogoče zloiniti brez ruskega naroda in proti njemu. Z belim terorjem carekih generalov se ne da premagati rdeči teror. Kjerjen-ski se je izrekel odločno proti vsakemu vmešavanju od zunaj. Glede odnošajev med Rusijo in Češkoslovaško je dejal, da si bodočih razmer ne more drugače predstavljati, kakor da pride med obema

državama do najhujše zveze. Kjerjen-ski je menil, da je prezagodaj napovedovati katastrofo sovjetske Rusije za bližnje dneve ali mesece. Čas likvidacije je bolj oddaljen, kakor nekateri mislijo.

MIS PANKHURST LJENINOVA AGENTINJA.

— d Amsterdam, 20. oktobra. »Telegraaf« javlja iz Londona, da so zaprili mis Pankhurst, ker je razširjala in priobčevala razburjajoče spise. Vrnila se je šele pred nekaj tedni iz Moskve, kjer ji je dal Ljening pismo, naslovljeno na angleške delavce, v katerem imenuje njo kot edino resnično zastopnico angleškega proletarijata.

PROTI GENERALU ZELIGOWSKEMU.

— d London, 19. oktobra. Nota, ki sta jo francoska in angleška vlada hkratu poslali poljski vladi, izjavlja: Zavezniki so mnenja, da mora poljska vlada postopanje generala Zeligowskega obsoditi. Ako se položaj v kratkem ne razjasni, bosta zavzeli francoska in angleška vlada novo stališče.

BOROVIČEVO TRUPLO PREPELJEJO NA DUNAJ.

— d Dunaj, 20. oktobra. Kakor poroča »Reichspost«, bodo Boroviča dne 26. oktobra svečano prepeljali iz Celovca na Dunaj in ga položili v častni grob na centralnem pokopališču.

STAVKA V ANGLIJI.

— London, 20. oktobra. Konferenca transportnih delavcev je sklenila pozvati delavce, naj bodo pripravljeni, da takoj ukrenejo vse potrebno za podpiranje zahtev po zvišanju mezde. V premogovnih okrajih vlada popoln red. Vsiljena stavka se čimdalje bolj širi v industrijskih krajih. Železniške družbe so pričele omejevati službo.

NOV PARIŠKI SKOP.

— d Pariz, 20. oktobra. Novonimovani pariški škof, kardinal Dubois je došel v Rim, kjer je bil sprejet v avdienci pri papežu.

Neodrešena domovina.

O shodu Primorcev.

O shodu Primorcev smo prešli že tole podrobno poročilo:

Ko je začela vsa Slovenija pod pezo germanizacije, da smo skoraj obupali nad svojo bodočnostjo, nam je pogled na jug, na vstrajajoče in krepko delujoče primorske Slovence, vili novo vero v naša srca. Ne zastoni smo govorili o »svetli točki Trst«. Danes, ko je naš zunanji in notranji položaj ravnotako skoraj da obupen, ko more rešiti nas vse le podesetorjeno delo iskrenih patriotov, so zopet Primorci oni, ki izžarivajo iz sebe visoki duh patriotizma, so zopet oni naša svetla točka. Kdor je bil na volilnem shodu Primorcev, ta nam pritrji in ta podpis našo hvalo.

Govorilo se je mnogo, duhovito in temperamentno, saj so bili vsi govorniki iz solčnega juga, ali tenor vseh izjavljani, tudi strankarsko barvanih je bil — ljubezen do domovine, obzir do države, požrtvovalnost za neodrešeno domovino. In kakor govorniki, tako so tudi poslušalci presojali vse misli samo s stališča splošne koristi, naših najvišjih narodnih idealov. Med njimi so bili zastopani vsi sloji, delavci in inteligenti, trgovci in obrtniki, ali ena skupna in vzvišena ideja je izbrislava vsa nasprotja, to je bila nesebična ljubezen do domovine.

Najlepša manifestacija volilcev, ki gre do v volilni boj le radi prvih potreb naroda, je bil shod v tork zvečer. In zborovanje je gardo narodnih borcev in klub mizerne mu stanju naše domovine smo odšli z veseljem srcem domov. Ker narod, ki ima tako številno in tako zavedno gardo, ta narod zmaga.

V imenu sklicateljev, članov kluba »Soča« je otvoril shod dr. Tone Šapla, ki je obrazložil pomen shoda in nato predlagal za predsednika shoda prvoboritelja Primorcev, dr. Gustava Gregorina, kar je shod navdušeno sprejel.

V večjem govoru je nato podal dr. Dinko Puc okvir programa Primorcev. Dve temeljni zahtevi označujejo program Primorcev. Neodrešena domovina, delo za njeno osvoboditev in za ujedinenje naroda. Kdor ne prizna brezpogojno teh dveh načel, s tem se Primorec ne more strinjati, s tem ne more skupno korakati. S Primorskega vprašanja presojamo vse zahteve in vso politiko. Ker je osvoboditev mogoča le potom države, zato so Primorci odločno za državo, ki jim je vselej svetinja, ki jo spoštujejo v vsakem slučaju. V notranji politiki smo proti absolutizmu, ker ta slabi državo, smo proti separatizmu, ki je enako v kvar državi in smo proti temu, da se z razvijanjem republikanske ideje odbija od nas največji del našega naroda. Enako odločno smo pa tudi proti korupciji, rakarni sedanje uprave in smo za izboljšanje plač uradništvu in neodvisnost sodnikov, ker je oboje temelj države. Sicer pa nam je v vsakem slučaju sodba lahka, ker imamo jasno volilno idejo. Dr. Puc je prešel nato na potrebo skupnega nastopa Primorcev, ker le tako se more doseči, da bodo vse stranke posvečale pravo pozornost primorskemu vprašanju, zato predlaga, da se izvoli odbor, ki bo stopil v stik z vsemi strankami in o svojih uspehih poročal na prihodnjem shodu. Temperamentni in jasni govor g. dr. Puca je bil ves čas burno odobravan.

Druzi govornik g. Rupnik je govoril za narodno socialno stranko, ki je l. n. kandidata. (N.S.S. kandidata na Štaterskem na prvem mestu dr. Ribar) i po svojem programu dotazala, da resno, iskreno in pošteno uveljavlja Primorski program.

Proti predlogu g. Rupnika so nato govorili še dr. Puc, dr. Brezinar, Puc, Besednjak in dr. Fornazarič, ki so naglašali, da se shod ne more kroti

kratkomalo za eno stranko, Ker bi s tem kompromitiral Primorci in pri večinskih strankah porodil odpor proti sebi, kar bi realizaciji primorskega vprašanja silno škodovalo.

Omembe vreden pa je še govor dr. Fornazariča. V odločnih besedah in neizprosno je nastopil za avtoriteto in razvil pred poslanci realistično sliko, kako se borimo mi. Enako odločno je pa nastopil tudi proti onim, ki pod krinko užaljenih patriotov neta plemensko sovraštvo, dasi je fakt, da smo mi v Parizu zaigrali Koroško, da smo jo zopet mi izjubili in da so rešili samo srbski vojski Koroško. Govoru je sledilo burno odobravanje.

Nato je sprejel shod predlog, da se izvoli odbor, ki naj stopi v stik s strankami, da se prične intenzivne baviti s primorskim vprašanjem. V odbor so bili izvoljeni: dr. Gregorin, Plesničar, Prunk, Keršovani, Lunaček, Cvek, dr. Fornazarič, Kunc, dr. Puc, Batel, Čok, Besednjak, dr. Brnič, Ivančič, dr. Vodopivec, dr. Rapotec in dr. Šapla.

Shod je dalje sprejel važen predlog, da se naprosi Narodno predstavništvo, da določi Interparlamentarno komisijo, ki naj dožene kdo in v koliko smo mi krivi koroškega poraza.

Komčno so se izjavili Primorci, da smatrajo Koroško vprašanje kot integrirajo del Primorskega vprašanja in da radi tega raztegnejo svoje delo tudi na Koroško.

Nato je zaključil dr. Gregorin lepo uspoli shod.

— D' Annunzio je poslal Dalmatinem novo pismo, v katerem jih zagotavlja, da bo držal on, kakor tudi admiral Milla, svojo besedo glede Dalmacije. Upa, da bodo zmagali in da pošljejo »v pekel mnogo prašičjih pastirjev, tujih in svojih, predno se sklene kaj proti Dalmaciji. Priduša jih, naj vstrajajo, pripravljeni umreti za domovino.

— Vesti z Reke. »Vedetta d' Italia« obznanjuje izgrede, ki so jih, kakor znano, v petek zakrivali fašisti. — »Bollettino Ufficiale« (Uradni list) regence je objavil tri pomembne odloke. Prvi odpravlja vse omejitve, katerim je bil doslej podvržen izvoz in uvoz s sosednjim kraljestvom SHS. Druga naredba prepoveduje na Reki razpečevanje listov »Avanti«, »Lavoratore« »Lavoratore della Sera«. S tretjim odlokom se v regenci uvaja tiskovni zakon, veljaven v Italiji, in se določa: Kdor tiska ali razširja na kakršenkoli način pisana anonimna sporočila, ki utegnejo povzročiti potrtost javnega mnenja ali drugače oškodati stanovitnost prebivalcev, bo kaznovan po kazenskih določilih, predpisanih v prejšnjih naredbah.

sploh nimajo strehe. Občina je sezidala hiše s 300 malimi stanovanji, za kar je morala izdati 120 milijonov.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarniške moči, stavniki in strojni ključavničarji, kolarji, krojači, šivilje, kovači, soboslikarji, kurjači, knjigovezi, sluge, vratarji, natakarji, natakorice, služkinje, dinarice, dinarji, vajenci, vajenke, hotelske sobarice, peki, mesarji, šoferji itd. — V delo se sprejmejo: hlapei, poljski delavci, dekle, drvarji, zidarji, tesarji, železostugarji, livarji, navadni ključavničarji, kolarjski kovači, pohištveni, modelni in strojni mizarji, pletarji, tehničarji, betonski delavci, šivilje, služkinje, kuharice, postrežnice, vajenci, vajenke itd.

Kultura.

— Repertoir Narodnega gledališča v Ljubljani. — Opera:

21. oktober, četrtek: Hoffmanove pripovedke, red B.
22. oktober, petek: Faust, red A.
23. oktober, sobota: Lepa Vida, red E.
24. oktober, nedelja: Od bajke do bajke, izven.

25. oktober, ponedeljek: zaprto.

Drama:

21. oktober, četrtek: Pygmalion, red A.
22. oktober, petek: Anfisa, uradna predstava, izven.
23. oktober, sobota: Ljubimkanje, red D.
24. oktober, nedelja: Pohujšanje v dolini šentflorjanski, izven.
25. oktober, ponedeljek: Ljubimkanje, red C.

— Gostovanje ljubljanske drame v Zagrebu. Danes, v četrtek, se vrši gostovanje drame Narodnega gledališča v Ljubljani na zagrebškem odru. Vprizori se Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«.

— Prva slovenska umetniška razstava v Mariboru. Za prvo slovensko umetniško razstavo v Mariboru, ki se odpravi začetkom decembra, vlada veliko zanimanje. Mnogo slikarjev se je že prijavilo in prišlo še vedno prihaja. Zato se je termin za prijavo podaljšal do 27. t. m. ter se prošijo zlasti kiparji, da priprave svoja dela prof. Viktorju Coticu, Maribor, Majstrove ceste 17/II.

— Meštrovic za primorske begunce. Kipar Iv. Meštrovic je razstavil svoje umetnine v Zagrebu. Vstopnina je prinesla 50.053 K. Čisti dobiček 25.053 K je podaril umetnik primorskim beguncem v Zagrebu.

— Debeljak Anton: Moderna francoska lirika. — Založila Omladina, napisala Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 184. Cena broš. 24 kron, vez. 30 K. Prevajalec je dodal preveč tudi informativen uvod ter živopisne opazke o pesnikih, ki so zastopani v tej knjigi.

— Stipančič Jos.: Na dolini Neretve! Sarajevo, Hrvat. tiskara. Izdajo Odbor Beograd - Dolina Neretve - Jadran u Opuzenu. Str. 23. Brošura opozarja vlado na dve nujnosti: osušenje neretvanskega barja, ki je za prebivalce požubonosno in kjer bi lahko nastala plodna žitna polja. Danes boluje ondi 90% stanovnikov na malarijo. Prostor je za 50.000 duš, a jih hira le 10.000! Drugo je: nujnost železniške proge iz Beograda do Mostara preko doline Neretve do Jadrana.

— »Sabornici« (Mesečni časopis. Urednik Stamenko Djurdjević. God. I., br. 1. Beograd, Skopljanska 23.) To je naslov novi versko-moralni reviji, ki je začela izhajati v Beogradu. Med soavtorji je tudi avtor »Vsečloveka«, biskup dr. N. Velimirović. Z naslovi nekaterih člankov kažejo značaj lista: »Molitva«, »Poslednji časovi na zemlji«, »Moč vere«, »Nauka i duhovni svet«, »O vaskresenju mrtvih« itd.

— »V« »Molitva« čitamo: O gospod! V peklem bremenu se muči zemlja. Odpadel je človek od Tebe in zakonov Tvojih... v vseh Tvojih religijah je delal zločine. In kadar je s kamenjem ubijal, je klical Tvoje ime. In kadar je na križu ubijal, je ubijal v Tvojem imenu. In kadar je na grmadi palil in v mrtvašnice metal in v blaznice zatvarjal: vedno je v Tvojem imenu vršil zločine. In drugje: »Stran, Vi od zapada, utrujeni igrači, ker pridemo mi od vzhoda, ker se vedno na vzhodu javlja svetlost...« Dolgrana je vaša tragedija, ki se je zvala J a z, in začela se naša, najlepša tragedija, ki se zove: M i... Zbirajte okoli sebe tudi brodomnike, ki nimajo nobene religije, ker so vse religije enake delale zločine... Tragedija Kristova ni bila na Golgati, ampak takrat, ko so se rimski cesarji začeli krstiti ter so proglasili krščanstvo za državno vero... cerkev je začela krstiti milijone Antikristov, krščanstvo je postalo antikrščansko... En članek piše odločno proti preklinjanju: »Zamislite si vir, iz katerega bi dopoldne izvirala bistra voda, popoldne pa tekel gnoj. Tako so usta pri človeku, ki zdaj moli Boga, zdaj pa preklinja... Solani ljudje so po pisarnah in krčmah napisali: »Prepovedano je pljuvati, a nikjer niso zapisali: »Prepovedano je preklinjati in pevašt«. — »Sabornici« pomeni ljudi, ki prihajajo na cerkvene shode, ali zastopnike prvotne nepokvarjene vere.

— Zalostne razmere na Dunaju. »Wiener Tagblatt« poroča, da je morala vdova po nekem vseučiliškem profesorju prevzeti mesto služkinje, vdova po nekem sekijskem načelniku pa skuša dobiti mesto kuharice. Vdove in otroci višjih uradnikov, ki so pod starim režimom mogli živeti stanu primerno, nimajo danes niti najpotrebnejšega živeča. Revnim sloyem pa preti naravnost lakota. Pa so še ljudje pri nas, ki hrepene po Avstriji! Naj se vendar izsele tjakaj!

— Stanovanjska miserija na Dunaju. Zastopnik dunajskega mesta je poročal na shodu strank brez stanovanja, da je na Dunaju 22.000 ljudi, ki iščejo stanovanje, med njimi 5000 takih, ki

Glavne vesti in prireditve.

— Občni shod pevkega zbora Glasbene Matice se vrši v soboto, dne 30. oktobra t. l. ob 8. zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice, s obilnim dnevnim kosilom. — Odber. k

Najnovejša poročila.

O pogajanjih z Italijo.

ZAKAJ JE ITALIJANSKA VLADA ODGOVILA POGAJANJU?

Rim, 20. oktobra. »Giornale d' Italia« piše: Italijanska vlada je odgovorila pogajanja z jugoslovenski delegati vsled zasedbe Koroške. Ko se bodo jugoslovenske čete umaknile in ko se bo vlada v Beogradu pokorila mednarodni disciplini, bo povabila italijanska vlada jugoslovenske delegate v Italijo na pogajanja.

VOLK IN JAGNE!

Rim, 20. oktobra. »Idea Nazionale« kritizira italijansko vlado, kateri še vedno ni znan zakon za jugoslovensko konstitucijo, ki jo proglasa vse ozemlje do Soče za jugoslovensko. Italijanska vlada še ni izjavila svojega stališča v koroškem vprašanju, dočim se zatrjuje, da je grof Sforza še vedno za pogajanja. Italiji grozi nevarnost, da se pogajanja ponovno odgledijo ne toliko vsled italijanske nacionalne občutljivosti vsled jugoslovenskih zahtev, kolikor vsled računov beogradske vlade, ki se pripravlja, da zada Italiji udarec z običajno prevaro volka in jagnjeta.

ZAKAJ NE BO NOBENEGA SLOVENCA PRI POGAJANJH Z ITALIJO.

Rim, 20. oktobra. »Epoca« se peča z jugoslovenski delegati in pravi, da je bila Vesničeva udeležitev pri pogajanjih vedno odvisna od udeležitve italijanskega ministrskega predsednika. Zato se bo gotovo udeležil pogajanj tudi Giolitti. Glede Stojanovića se ne ve, ali se bo udeležil pogajanj kot finančni minister, ali kot zastopnik demokratske stranke, ki je najmočnejša v Jugoslaviji in v nasprotju s Pašičevo in Vesničev stranko. Vesnič bo najbrž zastopal idejo popustljivosti, Stojanović pa nepopustljivost jugoslovenski centralizem.

List izraža veliko začudenje nad dejstvom, da se ne udeležil pogajanj noben slovenski delegat. Na vprašanje, zakaj ni med delegati nobenega Slovenca, je mogel dvodelni odgovor: Ali tega niso hoteli Slovenci sami, ali pa ni hotela vlada. V prvem slučaju bi bilo to posledica slovenske šahovske poteze na Koroškem in bi pričelo o težkem sporu v kabinetu samem. V drugem

Gospodarske vesti.

— g. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse one svoje člane, katerim je predpisan večji znesek na trošarini, pa ga niso v stanu takoj poravnati, ne da bi bili ogroženi v svojem eksistentnem vprašanju, naj vložijo prošnje potom finančne delegacije v Ljubljani naravnost na ministrstvo financ v Beogradu. Za odplačilo predpisa jim bodo dovoljeni daljši brezobrestni roki.

— g. Češki sladkor. Po pogodbi s Češkoslovaško, ki je bila te dni ratificirana, dobi Jugoslavija za žito 1000 vagonov sladkorja in 1500 vagonov koka.

— g. Rok za prijavo začasnih priznanje o vojnih posojilih in za prijavo rentnih knjižnic je podaljšan do 30. oktobra 1920.

— Carine prosta prtljaga. Pariz, 19. oktobra. Mednarodna konferenca, ki jo je sklicala zveza narodov in ki je poklicana, da uredi vprašanje potnih listov in carin, je enoglasno sklenila, predlagati, da se za prtljago v tranzitnem prometu ne sme plačevati carine.

— g. Avstrijski predvojni dolgovi in vojna posojila. Dunaj, 19. oktobra. Avstrijska sekcija reparacijske komisije je sklenila dovoliti vsem nasledstvenim državam Avstro-ogrske monarhije 6 mesecev za prekolokovanje predvojnih dolgov in vojnih posojil bivše avstrijske vlade in sicer za one, katerih se tiče člen 203 in dodatek ter člen 205 mirovne pogodbe v St. Germainu.

— g. Zvišanje železniških tarif v Avstriji. S prvim decembrom se zviša-

slučaj bi odsotnost Slovencev lahko pričala, da se je vlada v Beogradu odločila za sporazum z Italijo na račun Slovencev. Lahko je uganiti, da gre tu samo za črto Sreznika. Iz odsotnosti Slovencev se lahko sklepa, da je vlada v Beogradu odnehala z ozirom na mejo v Juljski Bančiji, da bo pa najbrž nepopustljiva v specifičnih jadranskih problemih.

PESIMIZEM O POGAJANJU Z ITALIJO.

— Zagreb, 20. oktobra. »Narodno Djele« poroča iz Beograda, da bodo naši delegati za pogajanja z Italijo najbrže že jutri odpotovali v Italijo. Kot kraj sestanka se imenuje Isola Bella. Tukajšnji politični krogi ne stavijo veliko upanja v izid. Iz pisanja ital. časopisov in iz izjav italijanskih politikov lahko sklepamo, da bo uradna Italija krepko podprla zahteve nacionalistov, ki so pa take, da jih mi gotovo ne bomo mogli sprejeti.

— d. Zagreb, 20. oktobra. »Novosti« javljajo iz Beograda, da so naši delegati pripravljeni odpotovati na pogajanja z Italijo, pa pričakujejo samo še poziv italijanske vlade, ki ga doslej še ni bilo. Gotovo Italija naših delegatov zato še ne pozove, ker je notranji položaj v Italiji zelo resen. Verjetno je, da se bo potovanje naših delegatov še za dva ali tri dni odložilo.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

— d. Beograd, 20. oktobra. (ZNU) 133. redni sestanek začasnega Narodnega predstavništva otvoril predsednik ob 15.15. Po izvršenih formalnostih se prečita vladni zakonski predlog o zakonskih uredbah, v katerih so zapopadene že izdane stare naredbe. Odsekovo poročilo o tem zakonskem predlogu omenja neke ugovore glede tega načrta. Z ozirom na zelo majhno število navzočih poslancev zaključil predsednik sejo in pozivlje narodne poslance, da se prihodnje seje udeležijo v čim večjem številu, da bi se moglo razpravljati o navedenem načrtu. Seja se zaključila ob 16.20. Prihodnja seja pa je odredena za jutri z dnevnim redom: debata o vladni predlogi glede zakonskih uredb.

jo tarifi na avstrijskih državnih železnicah in sicer za drva 30%, za živež 20%, za vse drugo pa 50%.

Borza.

— d. Praga, 20. oktobra. Devize: Zagreb 60, Dunaj 20.50, Varšava 26. Valute: dinarji 245, av. krone 20.50.

— d. Curih, 20. oktobra. Devize: Berlin 9.17%, Holandija 195.20, Novi Jork 634, London 21.76, Pariz 4090, Milan 23.90, Bruselj 43.15, Kodanji 87.50, Stockholm 125, Kristijanija 87.25, Madrid 90, Buenos Aires 230.

— d. Dunaj, 20. oktobra. (ČTU) Devize: Amsterdam 10.800, Berlin 558.50, Curih 5900, Kristijanija 5050, Kodanji 5100, Stockholm 7150. Valute: Nemške marke 583.50, romunski lei 635, bolgarski lei 460, švicarski franki 5875, francoski franki 2425, italijanske lire 1475, angleški funti 1225, ameriški dolarji 350, carski rublji 280.

Kurzi v prostem prometu: Zagreb 273-293, Budimpešta, plačilo v nakazilih poštne hranilnice 95-106, plačilo v žigosanih kronah 95-106, madžarske žigosane krone 98 do 112, Praga 468-492, Varšava in Krakov v poljskih markah 115-137, češkoslovaške krone 5000aki 465-489, manjši bankovci 463-489, novi dinarji 1130-1180.

— d. Beograd, 20. oktobra. (ZNU) Valute: 20 dinarjev v zlatu 0-23.70, angleški funti 0-120, francoski franki 225-225, dolarji 33.30-33.49, italijanske lire 0-135, bolgarski lei 42-43, romunski lei 56.50 do 56.50, nemške marke 48.50-49, češkoslovaške krone 0-45.50, avstrijske krone 0 do 10.30. Devize: Pariz 223-223, London 119.50-120, Dunaj 9.3-9.3, Praga 0-41.50, Rim, Milan 132.65-133, Ženeva 0-550, Berlin 48.15-48.25.

DARILA.

Ciril-Metodovo družbo: g. dr. T. Tolazzi iz Skoplja K 200.— za vogelni kamen — v počaščenje spomina umrlega svaka g. Ivana Gnezde in g. ppor. I. Delak iz Negotina K 200.— zbirko pri 3. baonu 9. p. puka. Skupno K 400.

»Gospodstviški Zvon«: g. Jos. Velkaverh, učitelj v Trbovljah K 300.—, nabral na učiteljskem zborovanju v Zidanem mostu v znak protesta proti falsificiranemu plebiscitu in društvo tehnikov v Ljubljani K 200.— zbirko na svojem obnem zboru. — Skupno K 553.—. — Srčna hvala!

Darovi za Jugoslovensko Matico. Odč. Teja Czermak v Domžalah nabrala 200 K, osebo Slovenske eskomptne banke preplačilo članarine 16 K, Čekovni urad, dar uradništva, 40 K 16 v, 59 K 47 v in 18 K, g. Robert din. 10, Menza uradništva Pomorske oblasti v Bakru v znak protesta nad tujim nasiljem 950 kron, Kranjski podružnici so darovali: g. V. Majdič 4000 K, g. dr. E. Kobč iz kazenske poravnave 200 K, rodbina Munihova ob preselitvi 100 K, g. J. Sajovic 300 K, gg. odborški dijaške kuhinje 200 K.

Poizvedbe.

Prošnja. Uboga ženska, ki si z rokami služi vsakdanji kruh, je 6. t. m. izgubila ročno torbico z večjo vsoto denarja. Ker denar ni njena last, se pošten najditelj naproša, da ga vrne proti nagradi upravištvu Slov. Naroda ali na policijo.

Izgubila se je denarna listnica z večjo vsoto denarja na potu od divnjega urada do Kolodvorske ulice hotel »Triglav«. Pošten najditelj se prosi, naj izroči denar proti najdenju v uradu kr. drž. policije št. 2.

Glavni urednik: Rasto Pustoslavšek. Odgovorni urednik: Božidar Vodeb.

Čevlji *tovarne* Peter Krina & Co. Tržič

se prodajajo po znatno znižanih cenah.
Zaloga Ljubljana-Breg
 na debelo in drobno. Izdelki zajamčeno iz samega najboljšega usnja.

Prelepa Vasiljica

in druge ruske pravljice

Pripoveduje Cvetko Golar.

Dobi se v Narodni knjižnici. — Cena K 14:40, po pošti v naprej K 15:40 v.

Skoro nova blagajna se ceno proda. Naslov pove upravištvo Slovenskega Naroda. 7917

Proda se lepa, visoka nagrobna svetilka in dolga, malo nošena, črna damska jupa. Naslov pove upravištvo Slov. Naroda. 7963

7 letno kobilu lipičanske pasme (zelenka) za vožnjo in hanje vajeno proda A. Umek, Brežice. 7961

Prodasta se 2 moderni kredenci, nekaj usnatih stolov in 2 naslanjača. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7970

OTVORITEV TRGOVINE.

Cenjenim odjemalcem vljudo naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manufakturno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalni. Za bližajočo se zimsko sezijo priporočamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perilne barhente, flanele, cefije, sifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo se priporočamo

A. & E. SKABERNE

veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana, Mestni trg 10.

Proda se 200 kg električne žice za notranjo napeljavo. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7964

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4:80 pri večjih naročilih znaten popust Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 4256

Domač krompir po K 2.— za 1 kg oddaja od 200 kg naprej trgovina s poljskimi prideletki A. Volk, Ljubljana, Balmstinova ul. 10. 7918

Seno meblirano sobo v Mariboru zamenja uradnik za sobo v Ljubljani. Ponudbe pod „Zamenjam sobo 7965“ na upravištvo Slov. Naroda. 7966

Vzajem pod ugodnimi pogoji in po dogovoru gostilno v najem ali na račun. Ponudbe pod „F. R. O. 7971“ na upravištvo Slov. Naroda. 7971

Dobro vpeljana trgovina na Koroškem s posestvom se proda ali zamenja z drugo trgovino v Jugoslaviji. Ponudbe pod „Korotan 7950“ na upravištvo Slovenskega Naroda. 7950

Pozor! Ugodna prilika! Proda se v Ljubljani velika hiša z obsevnim vrtom, ležala na periferiji mesta. Stanovanje s 1. februarjem 1921 za kupca. Cena samo 70 tisoč din. Hiša pravkar temeljito renovirana. — Vpraša se in ponudbe pod „Koruna“ Ljubljana, Aleksandrova c. 9/II. 7928

Klavir ali pianino e išče v najem. Ponudbe pod „Pianino 7902“ na upravo Slov. Naroda. 7902

Proda se pohištvo dveh sob in kuhinje z vsem inventarjem. Ponudbe pod „Ornava 7897“ na upravo Slov. Nar. 7897

Stanovanje s brano ali brez nje išče soliden gospod, plača dobro. Ponudbe na Rašo Butič, Sp. Šiška, Kamniška ul. 163. 7886

Proda se električen klavir (pianino), komplet gostilniški inventar, dobro ohranjena špecijerska oprava in gostilniški štedilnik. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7944

Zagar, zanesljiv in samostojen delavec, lavec k navadni venecijanski žagi se sprejme. Potni stroški se poravnajo. Aproximacija se preskrbi. Josip Chudoba, pila, Slatinski Drenovac (Slavonija). 7921

Meblirano sobo s posebnim vzhodom išče miren gospod pri boljši rodbini v sredini mesta ali jo zamenja za manjšo. Posredovalec dobi K 400.— nagade. Ponudbe pod „A. Z. 7925“ na upr. Slov. Naroda

Kot komercialni voditelj, zastopnik ali kaj sličnega, želi priti k velikemu podjetju v katerikoli malo mesto Slovenije (Kranjska, Slov. Stajerska ali Koroška) akademsko in strokovno usposobljen 35 letni gospod z 12 letno samostojno prakso v največjih industrijskih, transportnih, trgovskih in bančnih podjetjih. Govori poleg hrvaškega in nemškega, nekoliko angleškega, francoskega in italijanskega. Katolik, oženjen. Ponudbe pod: „Hrvat 7923“ na upravištvo Slov. Naroda 7923

Zrgovski vajenec s primerno predizobrazbo se sprejme takoj v večjo manufakturno trgovino. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 794

Šivilja sprejema dela na dom. Ulica na grad 2. 7945

Proda se železna peč (Dauerbrandofen), moške galoše, očala in ščipalnik, sobni termometer i. t. d. Lavrenčič, Frančiškanska ul. 10, I. nadstropje od 11—1. ure. 7916

Kapita se 2 veliki

železni peči za mizarstvo. Matjaž Perko, Zgornja Šiška, Celovška cesta 121. 7951

SODI

Naprodaj večja množina novih transportnih sodov po 300 l. Cena za liter 260 K. Josip Gumzej, sodarski mojster v Poljčanah. 7825

Zaloga in rezanje vsakovrstnega

furnirja. Ivan Zakotnik, Ljubljana Dunajska cesta 46.

Žarnice

(Metalldrahtlampen) najboljše vrste (tudi 1/2 Watt) za 110, 120, 220 Volt od 16—100 sveč razpošilja po nizkih cenah

Karel Florjančič, Celje.

Prostovoljna dražba

se bo vršila 25. in 26. oktobra t. l. od 9.—12., in od 2.—5. ure pop. v predmestju (Koledvorska ul. 39). Prodajala se bo nova, stara hišna oprava, več motornih (motocikelnov) koles in mizarско orodje s 5 skobelniki (Hobelbank) ter več drugih predmetov. Torej pazite, mizarški obrtniki, ženini in neveste, na to priložnost! Ivan Gottes, miz. mojster, Ljubljana. 7946

Gospod, izvešan v vseh pisarniških delih, išče mesta podjetju. Ge. tud. na delo. Ponudbe pod „O. K. 7943“ na upravištvo Slov. Naroda. 7943

Zvezke za višje šole, ornito, peresa, radirke in druge šolske potrebščine na debelo in drobno se dobe pri L. Povslek, Ljubljana, Židovska ulica 4

Opravniki (Schaffer) zmožen poljedelstva, živinorejstva, vinorejstva in vinarstva, se sprejme pri Ed. Suppanz, Pistoja. 7967

KROMPIRA

30 vagona izabranog ze jelo, prodaje uz najnižju cijenu rastavno vagon Zagreb ili lovarna stanica Novak Zagreb, Maksimirska 64.— Telefon 29 — 60. 7890

Išče se služkinja k zapučenemu slovenskemu železnarju v Subotico (Banat). Biti mora zanesljiva in poštena, ker bi opravljala vse gosp. dejstvo. Plačilo po dogovoru. Dopisi do 25. t. m. Naslov pove upravištvo Slov. Naroda. 7919

Krojač

Ivan Magdič Gledališka ul. 7. 52 priporočila za izdelovanje oblek.

Bančno podjetje Sigmund Reissner, Graz Annenstrasse Nr. 28. Telefon 1458.

Nakup in prodaja dinarjev, čeških in ogrskih bankovcev. Vsled mojih dobrih zvez za vsakogar prospešno. Menjalne ure: dop. 8 do 12, pop. 2 do 5. 7962

Prevzel sem zastopstvo prvovrstnih tvornic: nudim elektrotehnični material, betonsko železo, različen železni material in motorje. Zahtevajte ponudbo Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

Cvetlična in razna druga semena kupuje Josip Urbančič, trgovina s semeni, Ljubljana, Mikloš čeva cesta št. 8. 7913

Sljive, suhe kruške, pasulj (fižol) i sve zemaljske proizvode kupuje i prosi brzajavne ponude: Alfred Paul Oesterreicher, Wien I., Giselstrasse 2. Brzajavi: „Arznei“. 7932

Liekovito bilje

svake vrsti: Kamila, Centharide, Stramonium, Hyosclami, Belladonna itd. kupuje Alfred Paul Oesterreicher, Wien I., Giselstrasse 2. Brzajavi: „Arznei“. 7891

Iščemo večje skladišče

ali primerne prostore, ki se dajo v to svrhu preurediti. Ljubljanska komercialna družba Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

IVAN KRAVOS Trgovina in zaloga: Aleksandrova cesta 13, Maribor, Sedlarske delavnice: Koroška c. 17. Sedlarski, jermenarski in torbarski izdelki: različne opreme za konje, torbice za potovanje, nahrbtniki, dokolenice (gamaše) iz usnja itd. Kakor tudi v to stroko spadajoče pritlikine. Niklasti okovi (garniture) za vprege. Gonilni jermeni za stroje iz la usnja v raznih širinah v zalogi. Sivalni in vezalni jermeni. Postrežba točna in solidna! 7969

Kartonska tovarna in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

izdeluje in oferiira embalaže za čaj, impregirane doze za oljate barve in lake od 1/8—1 1/2 kg. lekarniško kapselino za praške, vrečice za lekarne, kavo, specialitete, krožnike za stadičarne in dolikatoze, kartonske vsake vrste, in. rjavo lepenko (Lederdeckel) v vseh debelosti in vsaki množini. Vzroci in oferti na razpolago. 7894

Zahtevajte ponudbo za la bele papirne vrečice

od 1/4 — 6 kg, ki jih razpošilja na vagoni in manjše količine

Ludovik Šel, Maribor, Prešernova ulica 1. Tovarniška zaloga papirja in pisalnega orodja. Brzajavi: Papirsel Maribor. Telefon 148. Zahtevajte ponudbo

Privredna Stedionica d. d. u Somboru (Bačka)

Filijala u St. KANJIZI (Bačka)

Kupuje i prodaje svakovrsne zemaljske proizvode. Bavi se svima bankarsko-stedioničkim radom.

Telefon: 92. — Adresa za brzajave: Privredna Stedionica, Sombor.

Neutolažljivi v prebrički boli javljamo, da nam je kruta usoda ugrabila v najlepši njeni mladosti danes, 20. t. m. ob 1/11 uri dopoldne našo preblogo, dobro hčerko, sestro, svakinjo in teto, gospodično

Stano Sterlekar

uradnico banke „Slavije“.

Pogreb bo v petek, 22. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše bolesi, Sredina št. 18.

Ljubljana, 20. oktobra 1920.

Zaljubljeni rodbina Sterlekar.

Potrni neizmerno žalosti javljamo, da je naša predobra, iskrenoljubljena mati oz. hči, sestra, svakinja in teta, gospa

Margareta Tratnik roj. Bianzani

vdova posesinika in trgovca

po dolgi in mučni bolezni dne 15. oktobra ob pol 11. uri ponoči, v 50 letu svoje sterosti, previde na sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se je vršil v nedeljo, 17. oktobra popoldne na cerkniško pokopališče.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v soboto, 23. t. m. ob 6. uri zjutraj v farni cerkvi v Cerklju.

Pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Dolenja vas pri Cerklju, 18. oktobra 1920.

Zaljubljeni ostali.

ZAHVALA.

Priročno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za izraze iskrenega sočutja o bridki izgubi naše nepozabne matere ozir. hčere, sestre, svakinje in tete gospe

Margarete Tratnik roj. Bianzani

kakor tudi za častice spremstva na njeni zadnji poti.

Dolenja vas pri Cerklju, 18. oktobra 1920.

Zaljubljeni ostali.

Žalostna in potrta naznanjamo, da je najina iskrenoljubljena in nena-domestljiva mati oziroma stara mati, prababica, tašča, gospa

Ivana Zakotnik

danes ob pol 3. popoldne umrla v 77. letu starosti.

Pogreb bo v petek, dne 22. oktobra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Zg. Šiška št. 36, na pokopališče v Dravljah.

Zg. Šiška, dne 20. oktobra 1920.

Ivan Zakotnik, mestni tovarski mojster in župan, sin.

Helena Pajnič, hči.